

e-ISSN 2310-323X

ПРАВО

ЮРИДИЧНИЙ
ЖУРНАЛ

України

Науково-практичне фахове видання

Засноване у 1922 році

Видається щомісячно

Свідоцтво про державну реєстрацію:
Серія КВ № 17414-6184ПР

Адреса редакційної колегії:

04107, м. Київ
вул. Багговутівська, 17-21
Тел.: 0 (44) 537-51-00

E-mail: info@pravoua.com.ua

Головний редактор:
Святоцький О. Д.,
доктор юридичних наук,
професор,
академік НАПрН України

ЮРИДИЧНИЙ ЖУРНАЛ «ПРАВО УКРАЇНИ» внесено до:

- Переліку фахових видань у галузі юридичних наук
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 15 квітня 2014 року № 455);
- Міжнародної наукометричної бази даних
«EBSCO Publishing, Inc.» (США)
(Ліцензійні угоди від 16 травня 2013 року та 1 травня 2015 року);
- Міжнародної наукометричної бази даних
«Index Copernicus International» (Польща)
(листопад 2014 року).

ЗАСНОВНИКИ ЖУРНАЛУ

Національна академія правових наук України
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Конституційний Суд України
Верховний Суд України
Вищий господарський суд України
Генеральна прокуратура України
Міністерство юстиції України
Спілка адвокатів України

ВИДАВЕЦЬ

© Видавничий Дім «Ін Юре»

8/2015

НАУКОВА РАДА

В. Я. Тацій, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України (голова наукової ради); **В. П. Тихий**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України (заступник голови); **Ю. В. Баулін**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **А. Г. Бобкова**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Л. К. Воронова**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **А. П. Гетьман**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **М. І. Козюбра**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **О. М. Костенко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **В. К. Мамутов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України; **В. Т. Нор**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **М. І. Панов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **О. В. Петришин**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Б. М. Поляков**, д-р юрид. наук, проф.; **А. О. Селіванов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **В. Ф. Сіренко**, д-р юрид. наук, чл.-кор. НАН України, акад. НАПрН України; **В. М. Шаповал**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАН України; **Ю. С. Шемшученко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ НАУКОВОЇ РАДИ

Б. М. Банащак, проф. (Польща); **Вільям Батлер**, проф. (США); **Чаба Варга**, проф. (Угорщина); **О. А. Лукашева**, д-р юрид. наук, чл.-кор. РАН (Росія); **М. М. Марченко**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Жерар Марку**, проф. (Франція); **Андрес Оллера Тассара**, проф., член Королівської академії моральних та політичних наук (Іспанія); **М. К. Сулейменов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН Республіки Казахстан (Казахстан); **Ю. О. Тихомиров**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Спірідон Флогайтіс**, проф. (Греція); **Девід Харріс**, засл. проф. (Велика Британія); **В. Ф. Яковлев**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. РАН (Росія); **Ячіко Ямада**, проф. (Японія)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

О. Д. Святоцький, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України (головний редактор); **П. М. Рабінович**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України (перший заступник головного редактора); **Т. О. Коломоєць**, д-р юрид. наук, проф. (заступник головного редактора); **Л. О. Макаренко**, канд. юрид. наук, доц. (заступник головного редактора); **П. С. Пацуруківський**, д-р юрид. наук, проф. (заступник головного редактора); **Ю. Г. Барабаш**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **О. В. Батанов**, д-р юрид. наук, проф.; **Ю. П. Битяк**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **А. М. Бойко**, д-р юрид. наук, проф.; **В. І. Борисов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **С. П. Головатий**, д-р юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України; **Б. І. Гулько**; **В. І. Гуменюк**, канд. юрид. наук; **В. Н. Денисов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **А. С. Довгерт**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **Д. В. Задихайло**, д-р юрид. наук, проф.; **Л. П. Ізовітова**; **В. В. Комаров**, канд. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Т. В. Корнякова**, д-р юрид. наук, проф.; **О. В. Кохановська**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **О. Д. Крупчан**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **П. Ф. Кулинич**, д-р юрид. наук, проф.; **І. А. Куюн**, д-р юрид. наук; **Б. Ю. Львов**; **Р. А. Майданик**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **С. І. Максимов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **А. А. Мелешевич**, д-р філософії (Ph.D.), доц.; **Л. М. Москвич**, д-р юрид. наук, проф.; **В. І. Muравйов**, д-р юрид. наук, проф.; **О. М. Нечитайлло**, канд. юрид. наук; **Ю. М. Оборотов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **Н. М. Оніщенко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Л. М. Павлова**; **О. С. Пашенюк**; **П. Д. Пилипенко**, д-р юрид. наук, проф.; **М. А. Погорецький**, д-р юрид. наук, проф.; **С. М. Прилипко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Д. М. Притика**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Я. М. Романюк**, канд. юрид. наук; **М. В. Руденко**, д-р юрид. наук, проф.; **М. Ф. Селівон**, акад. НАПрН України; **С. Г. Серьогіна**, д-р юрид. наук, проф.; **О. В. Скрипнюк**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **К. В. Смирнова**, канд. юрид. наук, доц.; **Р. О. Стефанчук**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **М. О. Теплюк**, д-р юрид. наук; **І. А. Тимченко**, канд. юрид. наук, акад. НАПрН України; **Б. Й. Тищик**, канд. юрид. наук, проф.; **Є. О. Харитонов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **Н. М. Хуторян**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **С. В. Шевчук**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **В. Ю. Шепітько**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **О. Г. Шило**, д-р юрид. наук, проф.; **І. Б. Шицький**, канд. юрид. наук; **О. І. Ющик**, д-р юрид. наук, проф.

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Джон Белл, проф. (Велика Британія); **Г. О. Василевич**, д-р юрид. наук, проф. (Білорусь); **О. К. Голіченков**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **А. В. Наумов**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **В. Ф. Попондопуло**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Хірохіде Такікава**, проф. (Японія); **І. З. Фархутдинов**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Т. Я. Хабрісва**, д-р юрид. наук, проф., акад. РАН (Росія); **О. Чиріч**, д-р юрид. наук, проф. (Сербія)

ЗМІСТ

Актуальна тема номера:	
«УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ: ПИТАННЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ»	
I. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом – новий правовий формат двосторонніх відносин	
ВАН ЕЛСУВЕГЕ П. (Бельгія) Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом як інноваційний правовий інструмент	9
МУРАВІЙОВ В. Організаційно-правовий механізм реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	17
ПЕТРОВ Р. Конституційні аспекти імплементації угод про асоціацію між Європейським Союзом та Україною, Молдою і Грузією	33
КОСТЮЧЕНКО Я. Актуальні питання інституційного механізму Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	42
II. Роль Угоди про асоціацію в економічній інтеграції України	
БЕРЕЗОВСЬКА І. Концепція прозорості в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	53
МИКІЄВИЧ М., СОРОКА Н. Імплементація права ЄС у сфері інтелектуальної власності в рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	65
СМИРНОВА К. Імплементація положень про конкуренцію в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	75
ВЛЯЛЬКО І. Імплементація положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у сфері державних закупівель	83
III. Соціальна політика в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	
ФЕДОРОВА А. Місце та роль соціальної політики в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	93
ГОЛОВКО-ГАВРИШЕВА О. Імплементація Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом щодо правового регулювання співробітництва з соціальних питань.....	102
Висновки та рекомендації з актуальної теми	112
Конституційне право	
ШЕМШУЧЕНКО Ю., СКРИПНЮК О. Зміцнювати, а не розхитувати державний суверенітет	115
Господарське право	
ЗЕЛЬДІНА О., ХРІМЛІ О. Поняття і напрями модернізації законодавства про судовий захист прав суб'єктів підприємництва	120

Сімейне право	
КОЖЕВНИКОВА В. Місце сімейного права у системі приватного права України	129
Кримінальний процес	
КОСТЮЧЕНКО О. Реалізація засади змагальності сторін у доказуванні в досудовому кримінальному провадженні	136
АНТОНОВ С. Шляхи імплементації Статуту Міжнародного кримінального суду в законодавство України	144
Судово-правова реформа	
НИКОЛЕНКО Л., ІВАНЮТА Н. Господарська спеціалізація судової системи як гарантія якісного й ефективного здійснення правосуддя.....	150
Історико-правові дослідження	
КІНДЮК Б. Історична динаміка форм правління у козацько-гетьманській державі	158
Дискусії та обговорення	
КОСТЕНКО О. Про світоглядні основи розвитку прогресивного правопорядку в Україні (до методологічної дискусії у вітчизняній юриспруденції).....	167
На допомогу молодим викладачам	
Лекція професора М. Панова з нагоди 45-річчя науково-педагогічної діяльності: «Поняття злочину за кримінальним правом України».....	185
Ювіляри	
Ювілей академіка НАПрН України Миколи Івановича Панова (до 75-річчя від дня народження і 45-річчя науково-педагогічної діяльності).....	203
Ювілей академіка НАПрН України Олега Володимировича Зайчука (до 60-річчя від дня народження).....	205

----- *До уваги читачів журналу «Право України»!*

Актуальною темою наступного номера видання буде:

«Інститут масового позову
як спосіб судового захисту прав численних груп осіб:
поняття, міжнародний досвід, перспективи впровадження в Україні».

СОДЕРЖАНИЕ

Актуальная тема номера:	
«СОГЛАШЕНИЕ ОБ АССОЦИАЦИИ МЕЖДУ УКРАИННОЙ И ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ: ВОПРОСЫ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ»	
I. Соглашение об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом – новый правовой формат двусторонних отношений	
ВАН ЕЛСУВЕГЕ П. (Бельгия) Соглашение об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом как инновационный правовой инструмент	9
МУРАВЬЕВ В. Организационно-правовой механизм реализации Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	17
ПЕТРОВ Р. Конституционные аспекты имплементации соглашений об ассоциации между Европейским Союзом и Украиной, Молдовой и Грузией.....	33
КОСТЮЧЕНКО Я. Актуальные вопросы институционального механизма Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	42
II. Роль Соглашения об ассоциации в экономической интеграции Украины	
БЕРЕЗОВСКАЯ И. Концепция прозрачности в Соглашении об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	53
МЫКИЕВИЧ М., СОРОКА Н. Имплементация права ЕС в сфере интеллектуальной собственности в рамках реализации Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	65
СМИРНОВА К. Имплементация положений о конкуренции в Соглашении об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	75
ВЛЯЛЬКО И. Имплементация положений Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом в сфере государственных закупок	83
III. Социальная политика в Соглашении об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	
ФЕДОРОВА А. Место и роль социальной политики в Соглашении об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом	93
ГОЛОВКО-ГАВРИШЕВА О. Имплементация Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом касательно правового регулирования сотрудничества по социальным вопросам.....	102
Выводы и рекомендации по актуальной теме	112
Конституционное право	
ШЕМШУЧЕНКО Ю., СКРИПНЮК А. Укреплять, а не расшатывать государственный суверенитет	115
Хозяйственное право	
ЗЕЛЬДИНА Е., ХРИМЛИ А. Понятие и направления модернизации законодательства о судебной защите прав субъектов предпринимательства	120

СОДЕРЖАНИЕ

Семейное право

- КОЖЕВНИКОВА В. Место семейного права
в системе частного права Украины 129

Уголовный процесс

- КОСТЮЧЕНКО Е. Реализация принципа состязательности сторон
в доказывании в досудебном уголовном производстве..... 136
- АНТОНОВ С. Пути имплементации Статута Международного
уголовного суда в законодательство Украины..... 144

Судебно-правовая реформа

- НИКОЛЕНКО Л., ИВАНЮТА Н. Хозяйственная специализация
судебной системы как гарантия качественного и эффективного
 осуществления правосудия..... 150

Историко-правовые исследования

- КИНДЮК Б. Историческая динамика форм правления
в казацко-гетманском государстве 158

Дискуссии и обсуждения

- КОСТЕНКО А. О мировоззренческих основах
развития прогрессивного правопорядка в Украине
(к методологической дискуссии в отечественной юриспруденции) 167

На помощь молодым преподавателям

- Лекция профессора Н. Панова
по случаю 45-летия научно-педагогической деятельности:
«Понятие преступления согласно уголовного права Украины» 185

Юбиляры

- Юбилей академика НАПрН Украины
Николая Ивановича Панова (к 75-летию со дня рождения
и 45-летию научно-педагогической деятельности) 203

- Юбилей академика НАПрН Украины
Олега Владимировича Зайчука (к 60-летию со дня рождения) 205

К вниманию читателей журнала «Право Украины»!

Актуальной темой следующего номера издания будет:

**«Институт массового иска
как способ судебной защиты прав многочисленных групп лиц:
понятие, международный опыт, перспективы внедрения в Украине».**

CONTENTS

Topic of the Issue:

«ASSOCIATION AGREEMENT BETWEEN UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION: ISSUES OF IMPLEMENTATION»

I. Association Agreement between Ukraine and the European Union – a New Legal Framework of Bilateral Relations

Van ELSUWEGE P. (<i>Belgium</i>) The EU-Ukraine Association Agreement as an Innovative Legal Instrument.....	9
MURAVIOV V. Organizational and Legal Mechanism of Implementation of the Association Agreement Between Ukraine and the European Union.....	17
PETROV R. Constitutional Issues of Implementation of Association Agreements between the European Union and Ukraine, Moldova and Georgia	33
KOSTIUCHENKO Ya. Current Issues of Institutional Mechanism of the Association Agreement between Ukraine and the European Union	42

II. Importance of the Association Agreement for the Economic Integration of Ukraine

BEREZOVSKA I. The Concept of Transparency in the Association Agreement between Ukraine and the European Union	53
MYKIIEVYCH M., SOROKA N. Implementation of the EU Intellectual Property Law in the Framework of the Association Agreement between Ukraine and the European Union	65
SMYRNOVA K. Implementation of Provisions on Competition of the Association Agreement between Ukraine and the European Union	75
VLIALEKO I. Implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union in Public Procurement Field.....	83

III. Social Policy Issues in the Association Agreement between Ukraine and the European Union

FEDOROVA A. Role and Importance of Social Policy in the Association Agreement between Ukraine and the European Union	93
--	----

HOLOVKO-HAVRYSHEVA O. Implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union on Legal Regulation of Cooperation in Social Affairs	102
---	-----

<i>Conclusions and Recommendations on the Topic of the Issue.....</i>	112
--	-----

Constitutional Law

SHEMSHUCHENKO Yu., SKRYPNIUK O. Strengthening rather than Undermining State Sovereignty.....	115
---	-----

Economic Law

ZELDINA O., KHRIMLI O. The Concept and Areas of Modernization of Legislation on Judicial Protection of Rights of Business Entities	120
---	-----

CONTENTS

Family Law

- KOZHEVNIKOVA V. Role of Family Law in the Private Law System
of Ukraine 129

Criminal Process

- KOSTIUCHENKO O. Implementation of Adversarial Principle
in Proof in Pre-Trial Criminal Proceedings 136
- ANTONOV S. Ways of Implementation
of the International Criminal Court Statute into the Legislation of Ukraine 144

Judicial Legal Reform

- NIKOLENKO L., IVANIUTA N. Economic Specialization
of the Judicial System as a Guarantee of Effectiveness
and Efficiency of Justice 150

Historical Legal Study

- KINDIUK B. Historical Dynamics of Government in Cossack Hetman State 158

Discussions and Debates

- KOSTENKO O. On the Ideological Grounds for the Progressive
Development of Legal Order in Ukraine (to the Methodological Discussion
in National Jurisprudence) 167

For Young Lecturers

- Lecture by Professor M. Panov
to 45 Years of His Scientific and Educational Activity:
«The Concept of Crime in the Criminal Law of Ukraine» 185

Jubilees

- Jubilee of Member of NALS of Ukraine Mykola Panov
(on His 75th Birthday and 45 Years of His Scientific and Educational Activity).... 203
- Jubilee of Member of NALS of Ukraine Oleh Zaichuk
(on His 60th Birthday)..... 205

For the attention of the readers!

The topic of the upcoming issue is:

**«Institute of Collective Action
as a Means of Judicial Protection of Rights of Groups of Individuals:
Concept, International Experience and Prospects for Implementation in Ukraine».**
